

Reville Jean.

(1854—1908.)

Normandiai családból származott. S neve, mint egykor a hős normanoké, hódító útat járt. A mit a szellem fegyverével mivelt, otthonossá tette mindenütt, a hol a szellemi szabadságnak és a vallásban a tudománynak értéket tulajdonítanak.

A szabadelvű vallásos iránynak volt minden ízében, minden gondolatával képviselője. Rotterdamban született, hol akkor nagynevű atyja, később a „College de France“ tanára, Reville Albert pap volt; s Genfben anyja szülőhelyén, aztán Németországban és Párisban tanult. Első munkája: „La doctrine du Logos dans le IV-e Evangile et dans les oeuvres de Philon“ már előjelzője ama történelmi és kritikai jeles munkák sorozatának, melyeket az evangéliumi eszmék és az első keresztény százévek bölcseleti eszméinek viszonyáról írt, melyek a következők: „La religion à Rome sous les Sévères“, „Les Origines de l'Episcopat“, „La Valeur du Témoignage historique du pasteur d'Herma“; „Le quatrième Evangile, son origine, sa valeur historique“; s az általa szerkesztett „Revue de l'Histoire des Religions“-ban közölt tanulmányai. Ezek a művek, melyeket kritikai, de nem romboló irány, biztos módszer, alapos történelmi és bölcseleti ismeretek jellemeznek, először a párisi prot. theol. facultason juttatják tanársághoz s 1907-ben atyja elhalálózásával a College de France-ban a vallások történelmének tanárságához.

Külföldön legismertebb munkái, melyekben saját vallásos eszméit tárja föl: „Le Protestantisme liberal“, melyet németre is lefordítottak és a „Paroles d'un Libre Croyant“, melyből folyóiratunk között Ferencz József fordításában több beszédet.

Halála váratlanul jött és nagy veszteséget jelent a vallásos gondolat világában.

Nem érte meg azt a magas életkort, mit atyja. De annyit megért és annyit munkálkodhatott, hogy az ő emléke méltán társulhat nagynevű atyjáéhoz. S a francia szabadelvű protestantismus történelmében a két Coquerel neve mellett fénylő betűkkel fog ragyogni a két Reville-é is.

PÉTERFI D.

KÜLÖNFÉLÉK.

Dr. Kőváry László történelemíróknak életrajzát és arcképét közöljük e füzetben. Kőváry egyike volt amaz erdélyrészi írók csoportjának, a kik a XIX. százban annyi jeles művel gazdagították a nemzeti irodalmat. És Kőváry egyéb munkássága közben e folyóiratnak kezdettől fogva az utolsó évekig munkatársa s az egyes korszakokról és az unitarius családokról irt dolgozataiban az unitarius szellemnek hív rajzolója. Olvasóink, meg vagyunk győződve, szívesen fogják a hozzá méltón irt életrajzot olvasni s élte középkorából való hű arcképét szemlélni.

Kegyelet. Két éve lesz július 2-án, hogy Báró Petrichevich-Horváth Ferencz, Báró Petrichevich-Horváth Kálmán főgondnokunk nagyreményű fia élete virágjában elhunyt. Az egyetlen fiú elvesztésével megszorított atyai és anyai szív felett a mély bánat sokáig sötétlett, mignem az engesztelődés könnyén a veszteség, mint az életnek egy nagy emléke jelenik meg. S a második évforduló közeledtén főgondnokunk kinyomatja a maga által irt előszóval ellátva a magasztos halotti beszédet, melyet Ferencz József püspök a temetéskor lélekig hatóan mondott, hogy az ifju korában elhalt Báró Horváth Ferencz emléke tovább szálljon és beszéljen a füzet a szülők életének ama nagy emlékééről, ama megpróbáltatásról, melyben a keresztyén hit ereje nyújtotta az egyedüli vigaszt és oltalmat.